

RAPORT Z WIZYTACJI

dokonanej w dniach 16-17 listopada 2013 r. na kierunku *zarządzanie* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych w Wydziale Zamiejscowym Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Tychach

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: Mieczysław Socha - członek PKA

członkowie:

Bogusław Plawgo – członek PKA

Magdalena Osińska – ekspert PKA

Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA

Tomasz Stach – ekspert PKA, przedstawiciel PSRP

Krótką informacja o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „zarządzanie” a w jej ramach wizytacja przeprowadzone zostały z inicjatywy PKA, zgodnie z planem prac zatwierdzonym przez Prezydium na rok 2013. Poprzednie oceny jakości na w/w kierunku miały miejsce w 2004 r. i 2010 i zakończyły się oceną pozytywną (ta ostatnia po uwzględnieniu odwołania Uczelni od oceny warunkowej). Należy jednak podkreślić, iż w br. zmienił się właściciel uczelni a także status formalny Wydziału. Poprzednio studia prowadzone były na Wydziale Nauk Społeczno-Ekonomicznych, Wyższej Szkoły Zarządzania im. ks. Emila Szramka w Tychach. Od maja br. Uczelnia włączona została do Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, która nadała jej status Wydziału Zamiejscowego.

Ocena przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w PKA procedurami. Wizytacja poprzedzona została analizą Raportu Samooceny a także dodatkowych materiałów, które na prośbę Przewodniczącego ZO przygotowały władze wydziału. ZO spotkał się z liczным gronem interesariuszy a wśród nich z wiceprezydentem miasta Tychy, prorektorem i kanclerzem KAFM, kierownictwem Wydziału, kadrą naukowo-dydaktyczną, studentami, administracją, przedstawicielami pracodawców współpracujących z Wydziałem (dyrektor kopalni, kierownik PUP, przedstawiciele firm prywatnych). W trakcie wizytacji przedstawiono dodatkowe dokumenty i informacje wzbogacające obraz funkcjonowania kierunku np. Strategię Wydziału, wyniki ocen pracy dziekanatu, opis efektów kształcenia dla praktyk zawodowych, prace etapowe, dyplomowe itp. ZO podzielił się także spostrzeżeniami dotyczącymi sposobu przygotowywania raportu samooceny.

Zespół Oceniający składa podziękowania przedstawicielom Wydziału za bardzo dobrą współpracę przed i w trakcie wizytacji.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1)

Misja Uczelni nawiązując do programu naprawy Rzeczypospolitej Andrzeja Frycza Modrzewskiego kreśli wielostronny i ambitny profil sylwetki absolwenta. Władze Wydziału Zamiejscowego w Tychach sformułowały zarówno Misję jak i „Strategię rozwoju Wydziału Zamiejscowego na lata 2013 – 2015” (ten ostatni dokument okazano w trakcie wizytacji). W Misji Wydziału akcentuje się „kształcenie studentów na najwyższym poziomie”. W Strategii wymieniono 3 cele dydaktyczne i 16 szczegółowych. Generalnym celem jest zbudowanie wysokiej pozycji dydaktycznej oraz naukowej w śląskim, polskim, i międzynarodowym środowisku naukowym oraz zbudowanie dobrych relacji z otoczeniem zewnętrznym. Wydział zakłada podnoszenie jakości kształcenia, dopasowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i preferencji kandydatów na studia oraz uatrakcyjnienie oferty kształcenia. Kierunek *zarządzanie* uznaje się za strategiczny w ofercie edukacyjnej.

Deklarowana koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* dobrze wpisuje się zarówno w misję Uczelni jak i Strategię Wydziału Zamiejscowego. Przedstawiony profil absolwenta zakłada uzyskanie interdyscyplinarnej wiedzy teoretycznej a także umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych umożliwiających wykonywanie pracy zawodowej (także na stanowiskach kierowniczych) w rozmaitych organizacjach gospodarczych i instytucjach publicznych. Mają być przygotowani do zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Zgodnie z Misją i Strategią absolwent Wydziału Zamiejscowego KAAFM w swoich działaniach ma być przedsiębiorczym, kreatywnym, innowacyjnym, wrażliwym na wartości etyczne i społeczne, aktywnie reagującym na wyzwania a także umiejącym pokierować rozwojem swojej kariery zawodowej i ciąglego kształcenia.

Naczelnym wyzwaniem w realizacji tych ambitnych celów jest brak studentów na I roku studiów. Można też mieć pewne wątpliwości, czy tak bogato zarysowany profil absolwenta nie jest zbyt ambitny jak na studia pierwszego stopnia.

2)

Raport Samooceny dosyć lakonicznie (jedno zdanie na s. 4) prezentuje rolę interesariuszy w kształtowaniu koncepcji kształcenia i rozwoju kierunku *zarządzanie*, a także błędnie – zapewne przez przeoczenie? - odnosi ten opis do kierunku *administracja*. Z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów z rozmaitymi interesariuszami wynika, że największy wpływ na koncepcję, kształcenia, cele i zakładane efekty mają nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele pracodawców. Niektórzy nauczyciele dosyć krytycznie oceniali przydatność badań rynku pracy oraz ankiet studenckich jako podstawy zmian w programie kształcenia. Wpływ studentów na kształt koncepcji kształcenia wydaje się mniejszy. Nie uczestniczyli np. w przygotowaniu Raportu Samooceny chociaż deklarują, iż znają jego treść. Na wydziale traktowani są jako partnerzy, ale nie mają takiego poczucia w relacjach z uczelnią krakowską. Według wyrażanych na spotkaniu z ZO opinii, mała liczebność grup studenckich i otwartość nauczycieli akademickich, pozwalają na drobne modyfikacje programu zajęć dopasowywane do bieżących potrzeb i ich możliwości. Studenci mogą poprzez wypełnianie ankiet ocenić zakładane efekty kształcenia, formę i treści prowadzonych zajęć oraz system ich oceny.

Kontakty interesariuszy zewnętrznych z wydziałem w sprawach kierunku *zarządzanie* są dosyć intensywne aczkolwiek mają w zasadzie charakter nieformalny. W poprzedniej uczelni funkcjonowała Rada Powiernicza skupiająca przedstawicieli rynku pracy. Niektórzy

pracodawcy w sposób bezpośredni uczestniczą w kształtowaniu celów, efektów i programu kształcenia jako wykładowcy. Na spotkaniu z ekspertami pracodawcy wskazywali na konieczność rozwijania kształcenia silniej powiązanego z potrzebami lokalnego rynku pracy wymieniając takie obszary jak zarządzanie jakością, procesami produkcyjnymi, logistyka. Przedstawicielka Powiatowego Urzędu Pracy potwierdziła, iż PUP opiniował powstawanie kierunków i specjalności a nawet treści kształcenia na poziomie poszczególnych przedmiotów. PUP prowadzi monitoring absolwentów szkół wyższych będących w jego rejestrach a wyniki przekazuje władzom wydziału. Wiceprezydent miasta Tychy podkreślała duże znaczenie kulturotwórcze Wydziału Zamiejscowego i istotną rolę studentów absolwentów kierunku *zarządzanie* w rozwoju lokalnej gospodarki i życiu społecznym. Zespół ekspertów PKA podziela opinie pracodawców o konieczności ściślejszego dopasowywania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i widzi konieczność zacieśnienia współpracy Wydziału z lokalnym biznesem. Za pożyteczne uznaje również stworzenie formalnej platformy współpracy interesariuszy zewnętrznych z przedstawicielami kierunku *zarządzanie*. Potrzebę taką sygnalizowali również obecni na spotkaniu z ZO pracodawcy.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

1) Należy z zadowoleniem podkreślić sprawne opracowanie misji i strategii wydziału dopasowanych do analogicznych dokumentów uczelnianych. Przygotowana koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest zgodna z celami zawartymi w w/w dokumentach.

2) Zespół Oceniający odnotował pewne formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Za konieczne, zwłaszcza w kontekście obecnego kryzysu rekrutacyjnego, uznaje pełną identyfikację strategicznych interesariuszy oraz ich szersze włączenie w prace nad koncepcją kształcenia i ofertą edukacyjną (specjalności, kierunki) związaną z naukami o zarządzaniu. W szczególności chodzi o aktywny udział studentów, przedstawicieli pracodawców i absolwentów.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1)

W obecnym roku akademickim efekty kształcenia realizowane są dwutorowo. Kształcenie na kierunku *zarządzanie* odbywa się na podstawie Krajowych Ram Kwalifikacji, przy czym ostatni – trzeci rok studiów I stopnia jest realizowany w oparciu o standardy kształcenia MNiSW. Ocena Zespołu PKA przebiegała zatem w obu tych obszarach.

I. Ocena efektów kształcenia realizowanych według standardów.

Kształcenie na kierunku *zarządzanie* obejmuje dwie specjalności tj. *przedsiębiorczość* oraz *rachunkowość i zarządzanie finansami*. Sylwetka absolwenta kierunku oraz poszczególnych specjalności na I stopniu studiów realizowana według standardów została przedstawiona Zespołowi Oceniającemu w formie opisowej. Dotyczy ona już tylko studentów immatrykulowanych w roku akademickim 2011/12. Wynika z niej, że celem nadrzędnym kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest przekazanie studentom konkretnych umiejętności umożliwiających prowadzenie własnej firmy lub osiągnięcie sukcesu na średnich szczeblach kierowniczych w przedsiębiorstwach krajowych i zagranicznych. Stąd bierze się wysoki udział prac dyplomowych, stanowiących biznes plan konkretnych przedsięwzięć gospodarczych.

Na podstawie powyższych informacji oraz oceny tematów prac dyplomowych Zespół oceniający stwierdził, iż kształcenie na kierunku *zarządzanie* prowadzonym przez Wydział Zamiejscowy w Tychach KAFM spełnia wymagane standardy, określone w Załączniku nr 39 do Rozporządzeniu MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki.

II. Ocena efektów kształcenia zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji.

W opisie kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym WZ KAFM w Tychach zadeklarował umiejscowienie kształcenia na kierunku *zarządzanie* jako studiów o profilu ogólnoakademickim w obszarze nauk społecznych. W opisie wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwenta kierunku za pomocą efektów kształcenia zadeklarowano, że efekty te umiejscowione zostały w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Zważywszy jednak na znaczny udział przedmiotów ekonomicznych w strukturze programu studiów oraz udział specjalistów z dorobkiem z zakresu ekonomii w minimum kadrowym Zespół oceniający zwrócił uwagę na potrzebę określenia dyscypliny głównej i dodatkowej. W wyniku dyskusji z władzami Wydziału dokonano korekty polegającej na wskazaniu jako dyscypliny podstawowej *nauk o zarządzaniu* zaś jako dyscypliny dodatkowej *ekonomii*. Decyzja ta nie skutkuje zmianą żadnego efektu kształcenia, stąd w dalszym ciągu ocena Zespołu PKA będzie przebiegała zgodnie z przedstawioną korektą.

Na kierunku *zarządzanie* realizowane są studia na dwóch specjalnościach, tj. *przedsiębiorczość* oraz *rachunkowość i zarządzanie finansami*. Dla analizowanego kierunku studiów zdefiniowano 17 efektów kształcenia w obszarze wiedzy, 20 w zakresie umiejętności i 11 w zakresie kompetencji społecznych. Przygotowane zostały ponadto matryce przyporządkowujące efekty kształcenia do poszczególnych przedmiotów. Przyporządkowania te dokonane zostały w sposób merytorycznie poprawny. Wydział przygotował także efekty dla praktyk, które na studiach niestacjonarnych mają wymiar 3 tygodni.

W opinii ekspertów Zespołu oceniającego zakładane efekty kształcenia na kierunku *zarządzanie* obejmują swoim zakresem wszystkie efekty z obszaru nauk społecznych na profilu ogólnoakademickim, co zostało uwzględnione w tabeli efektów kształcenia. W takim kontekście sformułowane efekty można uznać za prawidłowe. Dotyczy to zarówno efektów kierunkowych jak i efektów modułowych (przedmiotowych). Przedstawione efekty kształcenia na kierunku *zarządzanie* stanowią spójny system i zostały umieszczone we właściwym obszarze, dziedzinie i dyscyplinie. Na I stopniu studiów przyporządkowana dyscyplina *nauki o zarządzaniu* została uzupełniona przez *ekonomię*. Efekty przedmiotowe są w pełni zgodne z wymienionymi dyscyplinami a także zgodne z efektami kierunkowymi i specjalnościowymi. Niektóre efekty kształcenia np. KW11, KW13, KW16 KU04, KU05, KU07, KU14 i inne są w opinii zespołu zbyt ambitne dla realizacji na I stopniu studiów licencjackich na kierunku *zarządzanie*.

Zespół sugeruje ponowną analizę koncepcji kształcenia z punktu widzenia piramidy: strategia-potrzeby rynku pracy-zakładane efekty kształcenia-specjalności i program kształcenia-kadra-tytuł i zawartość prac dyplomowych i zastosowanie jej w nowym cyklu kształcenia. Być może warto też sformułować efekty specjalnościowe. Nie jest to konieczne z punktu widzenia formalnego jednak może ułatwić zarządzanie kierunkiem. Zakładane

szczegółowe efekty kształcenia przedstawiane są studentom na początku każdego z zajęć i publikowane na stronie Internetowej Wydziału. Sformułowane cele i efekty kształcenia dla poszczególnych modułów/przedmiotów jak również dla praktyki zawodowej na I stopniu studiów umożliwiają osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Brakuje odrębnych efektów kształcenia dla seminarium dyplomowego. Weryfikacja tych zajęć następuje wprawdzie poprzez prace dyplomowe, jednak warto zastanowić się jakie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji mają nabyć studenci III roku studiów, zwłaszcza, że realizacja tego przedmiotu według nowego programu studiów rozpocznie się w przyszłym roku akademickim

2)

Po analizie zakładanych efektów kształcenia ZO uznaje, że w większości są one sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne (zob. następny punkt Raportu). Potwierdzają to również studenci uważając, że wykładowcy konsekwentnie przestrzegają ustalonych przez siebie zasad oraz wymagań dotyczących osiąganych efektów kształcenia.

3)

W toku analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów stwierdzono, że do weryfikacji efektów kształcenia najczęściej wykorzystuje się standardowe metody, takie jak: egzamin pisemny, kolokwium, tym niemniej znaleźć może także i takie formy jak projekt indywidualny, analiza *case study*, ocena pracy na zajęciach czy prezentacja. Formy te są przejrzyste i odpowiadają sposobom weryfikacji efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Metody te są odpowiednie dla weryfikacji osiągnięcia efektów we wszystkich wymaganych obszarach: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

W ostatniej wersji informatycznej aplikacji „Sylabus” (wersja 2.0, została wdrożona na Wydziale w maju 2013 r.) szczególny nacisk położono na precyzyjne określenie sposobów weryfikacji efektów kształcenia, założonych dla przedmiotów/modułów. W wyniku tego działania już na etapie analizy kart przedmiotów (sylabusów) można dokonać wstępnej oceny, na ile zastosowane formy weryfikacji efektów umożliwiają skuteczne osiągnięcie celów przedmiotu.

Prace etapowe są przechowywane na Wydziale chociaż brak jest procedury dotyczącej archiwizacji prac. Prace zawierają zarówno pytania otwarte jak i zamknięte. Zestawy pytań są zgodne z sylabusami, choć są raczej łatwe. W opinii ZO w zbyt dużym stopniu stosowane są testy jako forma sprawdzania osiąganych efektów. Prace są sprawdzone. Nie zawsze pojawiała się skala ocen informująca studenta o zakresie materiału, jaki musi umieć na określoną ocenę. Zaleca się bardziej powszechną standaryzację wymagań z poszczególnych przedmiotów. Prace dyplomowe przeważającej większości mają charakter opisowo-analityczny i spełniają minimalne wymogi jakościowe. Zespół Oceniający zwraca jednak uwagę, iż aplikacyjność prac licencjackich jest niewielka mimo, że wiele z nich odnosi się do konkretnych instytucji i przedsiębiorstw. Poziom metodyczny prac budzi również zastrzeżenia, bowiem nie zawsze prawidłowo formułowane jest pytanie badawcze a hipotez z reguły brak. Oceny promotora i recenzenta mają często charakter opisowy, niekiedy są zawyżone.

Sylabusy są dostępne dla studentów na stronie <http://wszins.tychy.pl/139-mapa-strony.html> Obecnie na Wydziale Zamiejscowym w Tychach wdrażany jest system Sylabus, co wynika z integracji Wydziału z Krakowską Akademią Frycza Modrzewskiego. W

programie Sylabus tworzone są nowe karty przedmiotów, odpowiadające standardom wymagany przez KAAFM. Zawarte tam informacje będą także dostępne po pełnym wdrożeniu bez żadnych ograniczeń dla studentów (na spotkaniu z ZO studenci sygnalizowali brak dostępu do wszystkich sylabusów) oraz kandydatów na studia. Zatem zrealizowane zostanie zalecenie sformułowane w poprzedniej ocenie tego kierunku a dotyczące niepełnej dostępności sylabusów dla studentów.

Po zapoznaniu się z dokumentacją efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*, Zespół Oceniający stwierdził, że jednostka stosuje przejrzysty i wystandaryzowany system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów. Wszystkie kategorie efektów kształcenia podlegają ocenie według właściwych dla nich form weryfikacji. W starej wersji sylabusu nie w każdym przypadku wymagania są wystandaryzowane dla poszczególnych przedmiotów, ale standaryzacja odbywa się w ramach nowych kart przedmiotu. Studenci posiadają wiedzę na temat stosowanego systemu oraz skali ocen na zajęciach i podczas spotkania potwierdzili te spostrzeżenia. Proces dyplomowania został opisany w rozdziałach 6 i 7 regulaminu studiów. Egzamin dyplomowy obejmuje obronę pracy dyplomowej oraz zagadnienia wchodzące w zakres przedmiotu dyplomowania. W przypadku kierunku *zarządzanie* realizowanego na Wydziale Zamiejscowym w Tychach egzamin ten obejmuje 2 pytania z zakresu objętego kierunkiem studiów i jedno związane z tematem pracy licencjackiej. Egzamin w obecnej formie spełnia standardy egzaminu końcowego. W regulaminie studiów podane są przejrzyste informacje na temat stosowanego systemu oceny. Informacje dotyczące sposobów weryfikacji efektów kształcenia są dostępne w sylabusach przedmiotów. Jednostka nie prowadzi kształcenia w systemie e-learningu.

W historii obecnego Wydziału Zamiejscowego nie dokonano jeszcze analizy odsiewu. W poprzednich latach odsiew na kierunku *zarządzanie* był analizowany przez Uczelnię. W roku akademickim 2011/12 skala odsiewu była zróżnicowana w zależności od roku studiów. Na I stopniu studiów najwyższy odsiew odnotowano na I roku (około 25,0%). Na drugim roku wskaźnik ten wynosi około 14,0%, na III roku wynosi 12,0%. Najczęstszym powodem skreśleń studentów (poza rezygnacją ze studiów) jest nie uzyskanie zaliczenia semestru. Na studiach niestacjonarnych dodatkowo istotne są problemy finansowe studentów.

4)

Jednostka prowadziła monitoring losów zawodowych absolwentów w latach ubiegłych (przed przejściem przez KAAFM) z których raporty są dostępne od 2005. Dla przykładu, wyniki badania za rok akademicki 2009/10 wskazują, że z kierunku *zarządzanie* zbadano 34 absolwentów na 51 ogółem. Pytania zawarte w ankiecie są typowe dla badania losów absolwentów. Kształcenie na kierunku *zarządzanie* jest zgodne z oczekiwaniami absolwentów, którzy realizują w praktyce zasady przedsiębiorczości otwierając bardzo często własną działalność gospodarczą. Zatrudniani są także na Wydziale. Absolwenci pozytywnie ocenieni zostali przez pracodawców. Wydział Zamiejscowy w Tychach w nowej formule jeszcze takich badań nie przeprowadził, choć jak zapewniali członkowie Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia, takie badanie, według metodyki stosowanej w KAAFM, jest planowane w grupie przyszłorocznych absolwentów.

Realizacja rekomendacji zawartych w raporcie z poprzedniej wizytacji.

- Prace dyplomowe charakteryzuje bardzo słaby poziom.

Działania naprawcze: Prace dyplomowe są właściwie nadzorowane, tematyka prac powiązana jest z problemami zarządzania, aczkolwiek zdarzają się nadal pracy typowe dla ekonomii. Poziom analizowanych prac licencjackich nie odbiega od analogicznego w innych uczelniach na kierunku *zarządzanie*. W analizowanej przez ekspertów próbie w zasadzie nie było bardzo słabych prac.

- Egzamin dyplomowy nie weryfikuje wiedzy z zakresu programu studiów.

Działania naprawcze: Na egzaminie zadawane są trzy pytania z zakresu objętego programem studiów. Zakres zadawanych pytań pozwala na weryfikację wiedzy z zakresu objętego programem studiów.

- W protokole egzaminu dyplomowego brak jest miejsca na zapisanie wyniku studiów (wynik końcowy wpisuje się w protokole w rubryce *złożył egzamin dyplomowy z wynikiem*)

Działania naprawcze: Wyeliminowano

- Zbyt słaba jest dostępność sylabusów dla studentów.

Działania naprawcze: Sylabusy w starej wersji są dostępne na stronie <http://wszins.tychy.pl/> po zalogowaniu. Obecnie wdrażany jest nowy program informatyczny, w którym sylabusy będą dostępne dla studentów bez konieczności logowania się

Ocena: Wydział Zamiejscowy w Tychach usunął usterki wskazane podczas poprzedniej wizytacji.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴: w pełni

1) I. Ocena efektów kształcenia realizowanych według standardów: Kształcenie na kierunku *zarządzanie* prowadzonym przez Wydział Zamiejscowy w Tychach KAFM spełnia wymagane standardy, określone w Załączniku nr 39 do Rozporządzeniu MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki.

II. Ocena efektów kształcenia zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji: Efekty kształcenia na I stopniu studiów zostały sformułowane w sposób właściwy i obejmują swoim zakresem wszystkie efekty z obszaru nauk społecznych na profilu ogólnoakademickim. Zakładane efekty kształcenia zawierają wszystkie elementy tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje i są spójne. Zostały sformułowane w sposób zrozumiały oraz są sprawdzalne. Zaleca się jak najszybsze wdrożenie systemu informatycznego pozwalającego na pełen dostęp studentów do zakładanych efektów kształcenia. Efekty kształcenia przyporządkowano do dziedziny nauk ekonomicznych oraz dyscypliny podstawowej nauki o zarządzaniu oraz dyscypliny dodatkowej ekonomia. Takie przyporządkowanie gwarantuje realizację efektów wynikających z kanonu kierunku studiów, a z drugiej strony umożliwia bardziej elastyczne kształtowanie oferty edukacyjnej Wydziału. ZO zaleca formalne uregulowanie (uchwała rady Wydziału, Senatu) w/w przyporządkowania. Efekty kształcenia obejmują wszystkie elementy tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje, odnoszą się do dziedziny nauk ekonomicznych są spójne. Zaleca się jak najszybsze wdrożenie systemu informatycznego pozwalającego na pełen dostęp studentów do zakładanych efektów kształcenia.

2) Sformułowane efekty kształcenia są one jasne i zrozumiałe. Potwierdzają to także opinie studentów, którzy stwierdzili, iż efekty kształcenia są sformułowane w sposób dla nich zrozumiały oraz są sprawdzalne. Są także dostępne na stronie Internetowej wydziału.

3) Wydział stosuje system weryfikacji efektów kształcenia na każdym etapie procesu kształcenia łącznie z procesem zaliczania praktyk oraz procesem dyplomowania. System ten jest powszechnie dostępny. Zdaniem studentów system jest przejrzysty, a oceny formułowane są obiektywnie. Zaleca się standaryzację wymagań w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów, aktywniejsze włączenie pracodawców w proces oceny efektów praktyk, korzystanie z recenzji prac dyplomowych przygotowywanych przez nauczycieli akademickich z KAAFM w Krakowie, a nie tylko zatrudnionych na Wydziale Zamiejscowym w Tychach. Należy poprawić jakość recenzji prac licencjackich.

4) Jednostka monitorowała losy zawodowe absolwentów w latach ubiegłych (przed przejściem przez KAAFM). W chwili obecnej z uwagi na zmianę właściciela Uczelni i przystosowywanie się do przepisów ogólnouczelnianych, Wydział Zamiejscowy w Tychach KAFM przygotowuje się do badania losów absolwentów w przyszłym roku.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1)

I. Ocena zapewnienia standardów kształcenia.

W zakresie standardów kształcenia można stwierdzić, że zapewniają one uzyskanie spodziewanych efektów kierunkowych realizowanych za pomocą przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Dotyczy to wygasającego kształcenia na III roku I stopnia studiów. Absolwenci specjalności „Przedsiębiorczość” otrzymują w ramach procesu dydaktycznego i uzupełniających form edukacji zestaw wiedzy, metod, technik, narzędzi, które pozwalają im stawać się przedsiębiorcą lub wzmacniać przedsiębiorczość organizacji, w których pracują. Są oni tym samym przygotowywani do pracy kierowniczej w firmach i instytucjach oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwenci specjalności *Rachunkowość i zarządzanie finansami* uzyskują nowoczesną wiedzę i umiejętności z zakresu finansów (przedsiębiorstwa i instytucji-również samorządowych) oraz rachunkowości. Ponadto zdobywają wiedzę z zakresu: otoczenia finansowego, sektora bankowego, rynku finansowego, ekonomii i zarządzania.

Na podstawie powyższych informacji oraz oceny tematów prac dyplomowych Zespół oceniający stwierdził, iż kształcenie na kierunku *zarządzanie* prowadzonym przez Wydział Zamiejscowy w Tychach KAAFM spełnia wymagane standardy, określone w Załączniku nr 39 do Rozporządzeniu MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki oraz jest prowadzone w zgodzie z założoną sylwetką absolwenta kierunku *zarządzanie*.

II. Ocena zgodności programu z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji.

Na kierunku *zarządzanie* na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane jest kształcenie o profilu ogólnoakademickim. Kształcenie na I stopniu trwa 6 semestrów i kończy się uzyskaniem tytułu zawodowego - licencjata. Formy dydaktyczne są

na ogół tradycyjne, tj. zajęcia prowadzone są w postaci wykładów, ćwiczeń, seminariów i laboratoriów.

Wszystkie efekty kształcenia zadeklarowane przez Wydział Zamiejscowy w Tychach dla kierunku *zarządzanie* zawierają przyporządkowania do poszczególnych przedmiotów. Jest to widoczne w macierzy przyporządkowania przedstawionej przez Uczelnię. Zespół Oceniający stwierdził zgodność treści przedmiotów z zakładanymi efektami kształcenia. Pozwala to stwierdzić, że realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W programach kształcenia na kierunku *zarządzanie* można wyróżnić kilka etapów szczegółowości przekazywanej wiedzy. Na I stopniu kształcenia 1 etap obejmuje przedmioty podstawowe, w 2 etapie następuje kształcenie kierunkowe, natomiast w ostatnim zaplanowane są przedmioty przygotowujące studentów do szczegółowych działań zawodowych. Treści podstawowe obejmują łącznie 315 godzin na studiach stacjonarnych i 300 godzin na studiach niestacjonarnych, co odpowiada 21,4% całej puli pkt. ECTS. Przedmioty kierunkowe obejmują 420 godzin na studiach stacjonarnych i 300 godzin na studiach niestacjonarnych, co odpowiada 21,9% puli pkt. ECTS. Celem przedmiotów kierunkowych jest przygotowanie studenta do wyboru specjalności i tematyki pracy licencjackiej. Treści uzupełniające obejmują przedmioty służące nabyciu umiejętności budowania strategii przedsiębiorstwa, treści związane z planowaniem i zarządzaniem procesami zachodzącymi w przedsiębiorstwie jak i przedmioty mające na celu przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu behawioralnych aspektów zarządzania. Odrębną grupę przedmiotów związaną bezpośrednio z kierunkowymi efektami kształcenia stanowią zajęcia ćwiczeniowe z języków obcych, których celem jest przygotowanie absolwenta do swobodnego posługiwania się nimi w mowie i piśmie. Do treści uzupełniających zaliczono również seminarium dyplomowe, kończące się obroną pracy licencjackiej po 6-ym semestrze studiów. Treściom uzupełniającym przypisano 28% pkt ECTS. Przedmioty do wyboru obejmują 690 godzin na studiach stacjonarnych i 520 godzin na studiach niestacjonarnych, co stanowi 34% pkt. ECTS. Stanowią je przedmioty zarówno o charakterze specjalistycznym jak i treści uzupełniające. Podczas ostatnich dwóch semestrów studiów realizowane są przedmioty specjalnościowe. Ich treści zależne są od rodzaju wybranej przez studenta specjalności. Treści specjalnościowe obejmują 615 godzin na studiach stacjonarnych i 510 godzin na studiach niestacjonarnych, a odpowiada im 28,5% pkt. ECTS. Praktyki stanowią integralną część programu studiów i zostały wycenione na 2 pkt ECTS. W świetle przyjętego wymiaru godzinowego (160 godz.) praktyk taka wycena wydaje się zaniżona. ZO sugeruje ponowne rozważenie przyporządkowanie punktów ECTS dla tej formy kształcenia. Przyjęte w programie studiów następstwo przedmiotów (treści podstawowe → treści kierunkowe → treści specjalnościowe) pozwala studentowi na sukcesywną specjalizację i uszczegóławianie swoich kwalifikacji i kompetencji w miarę postępu kształcenia. W opinii Zespołu oceniającego taka struktura programu kształcenia w pełni pozwala zrealizować zakładane efekty kształcenia. Podczas spotkania z ZO studenci ocenili punktację ECTS za dobrze określoną, a sekwencję przedmiotów w planie studiów za prawidłową i logiczną. Kwalifikacje absolwenta kierunku są zgodne z założeniami proponowanymi przez Wydział Zamiejscowy w Tychach KAAFM. Wachlarz treści wybieralnych pozwala elastycznie kształtować program kształcenia, i biorąc pod uwagę specjalności które student wybiera stanowi on znaczną część programu studiów. Dobór treści kształcenia jest prawidłowy, daje solidne podstawy dla wykształcenia specjalisty ds. zarządzania ze znacznym zakresem kompetencji z zakresu ekonomii, jest znacznie bogatszy aniżeli wynika to z wymogów minimalnych. Z tego punktu widzenia można uznać oferowany program studiów za ambitny.

Program studiów obejmuje ogółem 2010 godzin na studiach stacjonarnych i 1666 na studiach niestacjonarnych, które podzielono na 6 semestrów. Liczba godzin realizowanych na studiach niestacjonarnych stanowi 82,8% zajęć na studiach stacjonarnych. Tej liczbie godzin odpowiadają 182 punkty ECTS. Jeden pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Jest to zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi przenoszenia i zaliczania zajęć studentom, w przypadku skorzystania przez nich z możliwości studiowania w innych ośrodkach akademickich w kraju i zagranicą.

Sekwencja przedmiotów i modułów jest na ogół prawidłowa i pozwala na opanowanie treści poszczególnych przedmiotów bez zbędnych problemów. Program studiów jest ambitny i wykracza poza standardowy program studiów na kierunku *zarządzanie*. Tak określony program studiów może stać się wyróżnikiem uczelni, jednak istnieje zagrożenie, że okaże się za trudny dla słabszych studentów. Należy dokonać analizy kandydatów przychodzących na studia z tego właśnie punktu widzenia, zwłaszcza, że na I roku studiów w roku akademickim 2013/14 nabór jest zerowy a odsiew w trakcie studiów znaczny.

Studia na kierunku zarządzanie są prowadzone wg planów studiów i programów kształcenia uchwalonych przez Radę Wydziału. Studia niestacjonarne prowadzone są w ramach piątkowo – niedzielnych zjazdów. Na studiach I stopnia odbywa się 9 zjazdów w semestrze, co jest liczbą wystarczającą dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W procesie kształcenia stosowane są następujące metody dydaktyczne: wykłady, ćwiczenia (audytoryjne i laboratoryjne) oraz seminaria. Wykłady i seminaria prowadzą nauczyciele akademicy z tytułem naukowym profesora, stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz posiadający odpowiednią zgodę Rady Wydziału nauczyciele ze stopniem naukowym doktora. Ćwiczenia są prowadzone przez nauczycieli akademickich ze wszystkich grup.

Wydział przygotował obszerne opisy zakładanych efektów dla praktyk. Celem praktyki zawodowej jest poszerzenie kompetencji zawodowych studenta i rozwój jego umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem i specjalnością studiów. Praktyka ma za zadanie silniejsze związanie wiedzy i umiejętności nabytych w czasie zajęć dydaktycznych z kompetencjami niezbędnymi podczas wykonywania pracy zawodowej w tym w kontaktach z potencjalnym pracodawcą i współpracownikami. Program praktyk, ich wymiar oraz czas odbywania uwzględnia możliwości uzyskania założonych efektów kształcenia na profilu ogólnoakademickim. Praktyka jest zaliczana na podstawie potwierdzonego przez pracodawcę dzienniczka praktyk. Zespół sugeruje położenie większego nacisku na praktyki zawodowe zaliczane na podstawie opisu pracy zawodowej studentów pracujących i kontrolę ich zgodności z założonymi efektami kształcenia dla praktyk oraz programem praktyki. Dyskutowano także możliwości zorganizowania nowej formuły zaliczania praktyk w postaci prezentacji osiągnięć nabytych przez studenta na praktyce przed wspólną komisją przedstawicieli Wydziału i pracodawcy. Pracodawcy na spotkaniu z ZO PKA wskazywali na potrzebę zwiększenia wymiaru praktyk dla studentów kierunku *zarządzanie*.

Sformułowane cele i efekty kształcenia dla poszczególnych modułów/przedmiotów jak również dla praktyki zawodowej na I stopniu studiów umożliwiają osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Brakuje odrębnych efektów kształcenia dla seminarium dyplomowego. Ostateczna weryfikacja tych zajęć następuje wprawdzie poprzez prace dyplomowe, jednak warto zastanowić się jakie efekty w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji mają nabyć studenci III roku studiów, zwłaszcza, że realizacja tego przedmiotu według nowego programu studiów rozpocznie się w przyszłym roku akademickim.

Regulamin studiów na Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego daje możliwość indywidualizacji planu i programu studiów dla studentów wybitnie uzdolnionych oraz z niepełnosprawnościami. Studenci mają także możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów. Studenci sygnalizowali, że nie zawsze są poinformowani o możliwościach indywidualizacji, jakie daje im regulamin studiów. Jednak wyrazili bardzo duże zadowolenie z aktualnie prowadzonego programu kształcenia i nie wykazali dużego zainteresowania większą indywidualizacją zajęć. Fakt małej liczebności grup studentów pozwala na to, że programy zajęć są w pewnym stopniu dostosowywane do potrzeb i możliwości studentów. Na Wydziale nie są prowadzone zajęcia w języku obcym. Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość, choć w rozmowie z Zespołem oceniającym wskazano na potrzebę wykorzystania nowoczesnych technik nauczania w procesie dydaktycznym. Ze względu na prowadzenie studiów niestacjonarnych, zajęcia prowadzone są w weekendy. ZO PKA pozytywnie ocenia organizację procesu kształcenia. Nie budziła ona też zastrzeżeń studentów.

2)

Zakładane efekty kształcenia oraz treści programowe, a także formy i metody dydaktyczne są zgodne z dziedziną nauk ekonomicznych. Analiza dokumentacji, w tym sylabusów przedmiotów, prac przejściowych i prac dyplomowych wskazuje, że stanowią one w swej koncepcji spójną całość. Analizując karty przedmiotów nie dopatrzone się nieprawidłowości, choć niekiedy zdarzały się pomyłki. Dla przykładu sylabusy przedmiotów Podstawy ekonometrii (fakultatywny) i Modelowanie i prognozowanie zjawisk gospodarczych (fakultatywny) zawierają te same treści. Należy zatem dokonać analizy i zsynchronizować sylabusy nawet jeśli przedmioty mają charakter wybieralny, w przeciwnym razie student nie ma żadnego wyboru. Z kolei w sylabusie z makroekonomii zawarto sporo treści mających pośredni związek z dyscypliną makroekonomia, ale z drugiej strony omawiane są zaawansowane koncepcje (np. *shortageinflation* Kołodki) wymagające znajomości co najmniej podstaw makroekonomii. Pewne wątpliwości Zespołu Oceniającego wzbudziła dosyć powszechna praktyka wskazywania kilku podręczników – tematycznie zbliżonych - jako zestawu literatury obowiązkowej. Nauczyciele tłumaczyli to potrzebą zmniejszenia kosztów ich zakupu przez studentów (zróżnicowane ceny podręczników).

Realizacja rekomendacji zawartych w raporcie z poprzedniej wizytacji.

- Program studiów nie przewiduje 3 tygodniowej praktyki zawodowej.

Działania naprawcze: W obecnym programie studiów znajduje się 4 tygodniowa praktyka zawodowa. Nadal brakuje ścisłej procedury zwalniania z obowiązku odbywania praktyki przez studentów mających doświadczenie zawodowe zgodne z kierunkiem studiów. Praktyka taka jest zaliczana przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk na podstawie zakresu obowiązków służbowych studenta.

- Program studiów nie przewiduje wyodrębnionych zajęć laboratoryjnych w pracowniach komputerowych organizowanych dla niewielkich kilkunastoosobowych grup studenckich

Działania naprawcze: Przedmiot Technologie informacyjne jest realizowany w laboratorium komputerowym.

Ocena: Wydział Zamiejscowy w Tychach poprawił defekty wskazane podczas poprzedniej wizytacji.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni

1) Wszystkie efekty kształcenia zadeklarowane przez Wydział Zamiejscowy w Tychach dla kierunku *zarządzanie* zawierają przyporządkowania do poszczególnych przedmiotów. Jest to widoczne w macierzy przyporządkowania, przedstawionej przez Uczelnię. Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Studenci pozytywnie oceniają go ocenianym. Regulamin studiów umożliwia im indywidualizację procesu kształcenia, ale nie wykazują zainteresowania tymi możliwościami. Organizacja procesu kształcenia nie budzi zastrzeżeń.

2) Zakładane efekty kształcenia oraz treści programowe, a także formy i metody dydaktyczne są zgodne z dziedziną nauk ekonomicznych. Analiza dokumentacji, w tym sylabusów przedmiotów, prac przejściowych i prac dyplomowych wskazuje, że stanowią one w swej koncepcji spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1)

Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej zaangażowanej do prowadzenia zajęć na kierunku *zarządzanie* ściśle odpowiada potrzebom wynikającym z przyjętych celów i efektów kształcenia. W składzie minimum kadrowego znaleźli się pracownicy posiadający kwalifikacje związane z dyscypliną nauki o zarządzaniu oraz w odniesieniu do jednego pracownika związanych z dyscypliną ekonomia. W grupie pozostałych nauczycieli akademickich uwzględniono dodatkowo specjalistów z zakresu prawa, filologii angielskiej i germańskiej. Także zakres szczegółowych specjalizacji poszczególnych nauczycieli związanych z dominującą dyscypliną nauki o zarządzaniu właściwie rozkłada się w odniesieniu do przyjętych efektów kształcenia. Nieprawidłowości w zakresie struktury kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczby nie stwierdzono.

2)

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na ocenę, czy nauczyciel akademicki spełnia wymagania do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie*, tj. czy posiada odpowiednie kwalifikacje naukowe (stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów w zakresie jednej z dyscyplin naukowych do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku – zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), w jakim wymiarze realizują pensum dydaktyczne, a także czy złożył nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki oświadczenie o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego – w Wydziale Zamiejscowym w Tychach zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 112a ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742). W Uczelni wszystkie oświadczenia zostały podpisane w terminie zgodnym z wymaganiami określonymi w przepisach ustawy, tj. w dniu 5 czerwca 2013 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w tych oświadczeniach wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, a także są zatrudnione w Uczelni na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, a więc zgodnie z wymaganiami określonym w § 13 ust. 1 wymienionego wyżej rozporządzenia. W teczkach osobowych znajduje się również dokumentacja związana z realizacją zwyczajowych procedur dotyczących prowadzonej w Uczelni polityki kadrowej.

Wszystkie wyżej wymienione osoby przeprowadzą osobiście na kierunku *zarządzanie*, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych (samodzielni nauczyciele akademicki) oraz co najmniej 60 godzin (doktorzy), co spełnia wymagania określone w § 13 ust. 3 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Analiza spełnienia wymagań związanych z posiadaniem minimum kadrowego uwzględnia weryfikację zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich z dyscyplinami naukowymi do których przypisano efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. W trakcie wizytacji na spotkaniu wstępnym z Władzami Uczelni i Wydziału Zespół Oceniający zwrócił uwagę na niejednoznaczność sformułowań zawartych w raporcie samooceny odnośnie przypisania kierunku studiów do dziedzin i dyscyplin naukowych. W nawiązaniu do tego Dziekan Wydziału oraz Kierownik Katedry Ekonomii i Zarządzania skierowali pismo z dnia 16.11.2013 r. do Przewodniczącego ZO precyzujące przyporządkowanie kierunku do dziedzin i dyscyplin naukowych. W jego treści kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk ekonomicznych i podstawowej dyscypliny nauki o zarządzaniu oraz dyscypliny dodatkowej ekonomia. Biorąc jednocześnie pod uwagę treść efektów kształcenia należy uznać, iż nauczyciele akademicki, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego ocenianego kierunku muszą posiadać dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu lub ekonomia.

Analiza dorobku naukowego osób zgłoszonych do minimum kadrowego pozwoliła stwierdzić, iż do minimum kadrowego studiów I stopnia ocenianego kierunku *zarządzanie* można zaliczyć łącznie 9 nauczycieli akademickich, w tym 6 samodzielnych pracowników naukowych oraz 3 pracowników naukowych ze stopniem doktora. 5 osób ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora posiada dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu; 1 osoba ze stopniem doktora habilitowanego posiada dorobek naukowy w dyscyplinie ekonomia; 3 osoby ze stopniem doktora posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Ponieważ kierunek *zarządzanie* przyporządkowano do jednego obszaru kształcenia, nauk społecznych, w składzie minimum kadrowego uwzględniono przedstawicieli tego obszaru wiedzy.

Zatem spełnione są wymagania prawne związane z minimum kadrowym niezbędnym do prowadzenia kierunku studiów na poziomie I stopnia.

Skład minimum kadrowego na kierunku *zarządzanie* prowadzonego w Wydziale Zamiejscowym w Tychach był w miarę stabilny. W stosunku do roku 2010, w którym odbyła się druga ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*, nie nastąpiły żadne zmiany w składzie tego minimum, bowiem wszystkie osoby (6 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 3 doktorów), to nauczyciele akademicki, którzy tworzyli to minimum w roku 2010. Obecnie wszystkie wskazane do minimum kadrowego osoby zatrudnione zostały

na czas określony, tj. do 30.09.2014 r. Ich dalsze zatrudnienie uwarunkowane będzie wynikami najbliższej rekrutacji.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *zarządzanie*, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony. Wynosi on 1:7, co spełnia wymagania określone w § 17 ust. 1 punkt 3 cytowanego wyżej rozporządzenia.

Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi wątpliwości. Osoby wchodzące w skład minimum kadrowego posiadają dorobek w dyscyplinie nauki o zarządzaniu oraz ekonomia, a powierzane im do prowadzenia przedmioty można jednoznacznie przypisać do tych dyscyplin. Przedmioty spoza kanonu dyscyplin nauki o zarządzaniu i ekonomia są powierzane do prowadzenia nauczycielom nie wchodzącym w skład minimum kadrowego. Przykładem są zajęcia z prawa czy języków obcych. Generalnie, biorąc pod uwagę specjalności naukowe pracowników i przypisane im przedmioty należy stwierdzić, iż w prawie wszystkich przypadkach obsada jest prawidłowa. Można wskazać jeden przypadek budzący pewne wątpliwości. Mianowicie zajęcia z przedmiotów: *Rachunkowość finansowa*, *Rachunkowość zarządcza* oraz *Analiza finansowa* powierzane są do prowadzenia nauczycielowi akademickiemu posiadającemu dorobek publikacyjny w zakresie logistyki. Przy obsadzie seminariów dyplomowych może też dziwić, iż pomimo posiadania w składzie minimum kadrowego aż 6 samodzielnych pracowników naukowych ich prowadzenie powierzano stosunkowo często także nauczycielom ze stopniem doktora.

Hospitowane zajęcia dydaktyczne były prowadzone na wysokim merytorycznym i metodycznym poziomie, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych i w sposób angażujący studentów. Prowadzenie zajęć należy generalnie ocenić bardzo wysoko.

3)

Istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest prowadzenie właściwej polityki kadrowej, w tym właściwy dobór nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na ocenianym kierunku studiów. Prawidłowość polityki kadrowej można jednak ocenić także na podstawie struktury aktualnej kadry dydaktycznej, szczególnie wchodzącej w skład minimum kadrowego. Z tej perspektywy można jednoznacznie pozytywnie ocenić dotychczasową politykę kadrową. W stosunku do roku 2010, w którym odbyła się druga ocena jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*, nie nastąpiły żadne zmiany w składzie tego minimum, bowiem wszystkie osoby (6 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 3 doktorów), to nauczyciele akademicy, którzy tworzyli to minimum w roku 2010. Dla wszystkich osób wskazanych do minimum kadrowego uczelnia jest dodatkowym miejscem pracy. Należy podkreślić, iż brak istotnych zmian w składzie minimum kadrowego i ograniczenie liczby zaangażowanych nauczycieli akademickich wynika ze zmniejszających się potrzeb dydaktycznych związanych z niewielkimi naborami studentów na oceniany kierunek. Stąd trudno ocenić procedury naboru nowych pracowników. Zgodnie z informacjami przekazanymi w trakcie spotkania z kadrą wynika, iż wszyscy nauczyciele akademicy zostali ocenieni w trakcie przejmowania uczelni przez nowego właściciela.

Zgodnie z Raportem samooceny rozwój kadry odbywa się poprzez wykorzystanie wielu instrumentów, takich jak: fundowanie stypendiów doktoranckich i habilitacyjnych, wspieranie działalności naukowej pracowników naukowo – dydaktycznych (udział w konferencjach, kongresach, działalność wydawnicza), stypendia i staże zagraniczne dla

młodych pracowników nauki, organizowanie różnego rodzaju kursów i szkoleń, wprowadzanie elastycznych systemów wynagradzania nauczycieli akademickich.

Praktyczne stosowanie tych form wsparcia rozwoju pracowników było przedmiotem dyskusji w trakcie spotkania ZO z kadrami. Uczestnicy potwierdzili stosowanie w przeszłości wszystkich form wymienionych w Raporcie samooceny. Wątpliwości budzi jedynie brak wspierania młodej kadry w obecnej sytuacji Wydziału ponieważ w strukturze kadry naukowo-dydaktycznej niewielu jest zatrudnionych ludzi młodych. Konkluzją było stwierdzenie, iż kiedy zwiększy się rekrutacja i przybędzie zajęć oraz pracowników, wówczas będzie można wrócić do instrumentów wspierania młodej kadry.

Na spotkanie z ekspertami PKA przybyło 8 przedstawicieli kadry. W trakcie interesującej dyskusji podniesiono takie problemy jak: powody upadku poprzedniej Uczelni, motywacje do pracy na Wydziale Zamiejscowym, wsparcie uczelni dla kadr naukowo-dydaktycznej, efekty kształcenia dla kierunku zarządzanie, perspektywy rozwoju badań naukowych. Uznano, że poprzednia uczelnia przegrała z innymi uczestnikami rynku edukacyjnego realizując zbyt ambitny program studiów mający na celu przygotowanie absolwentów do studiów magisterskich w innych uczelniach. Nie uruchomiono studiów magisterskich, aby pozostać w dobrych relacjach z uczelniami, które są podstawowym miejscem pracy kadry uczącej na Wydziale Zamiejscowym. Dyskutanci wyrażali zainteresowanie pracą na wydziale wskazując na długoletnie związki z uczelnią, dobre warunki pracy, ścisłe związki wydziału z miastem i lokalnym środowiskiem. Poinformowano, iż jednym ze skutków kłopotów finansowych poprzedniej uczelni było ograniczanie nakładów na badania. Inny uczestnik zauważył, iż nowy właściciel zapewne będzie prowadził odpowiednią politykę w tym zakresie oraz dodał, iż dotychczas wątek wspierania naszej działalności naukowej na Wydziale nie został jeszcze rozstrzygnięty. Wyraził jednak przekonanie, iż władze Akademii obejmą Wydział swoją polityką wspierania badań. Opracowywane są zindywidualizowane ścieżki karier zawodowych dla wszystkich studentów. Zauważono, że w świetle dotychczasowych doświadczeń rodzi się triada pożądanych kompetencji absolwentów kierunku: menedżer niskiego szczebla, przedsiębiorca, pracownik korporacji. Nauczyciele wysoko ocenili system oceny osiągniętych efektów kształcenia. Mają wpływ na kształtowanie programów kształcenia. Wymieniono także uwagi dotyczące oceny kadry nauczającej i form jej wsparcia przez uczelnię.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

- 1) Liczba i struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej zaangażowanej do prowadzenia zajęć na kierunku zarządzanie ściśle odpowiada potrzebom wynikającym z przyjętych celów i efektów kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Stwierdzono tylko jedno uchybienie w tym zakresie.
- 2) Do minimum kadrowego studiów I stopnia ocenianego kierunku *zarządzanie* można zaliczyć łącznie 9 nauczycieli akademickich, w tym 6 samodzielnych pracowników naukowych oraz 3 pracowników naukowych ze stopniem doktora. Nauczyciele wykazują wysoką aktywność publikacyjną i badawczą. Biorąc pod uwagę prawne wymogi związane z

posiadaniem minimum kadrowego niezbędnego do prowadzenia kierunku studiów na poziomie I stopnia należy stwierdzić, iż są one spełnione.

3) Można ocenić, iż wcześniej na uczelni stosowano stosunkowo szerokie działania nakierowane na rozwój kadry, przyszłość tych działań uzależniona jest jednak silnie od zainteresowania kandydatów studiami na kierunku *zarządzanie*.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Swoją bazę dydaktyczną wykorzystywaną do prowadzenia zajęć na Wydziale Zamiejscowym w Tychach uczelnia (Krakowska Akademia) dzierżawi na mocy umów najmu od Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych im. Ks. Emila Szramka w Tychach (w likwidacji) na preferencyjnych niekomercyjnych warunkach. Jednocześnie uczelnia dysponuje umowami przedwstępnymi na korzystanie z nieruchomości ze spółką „Śródmieście” działającą w imieniu miasta Tychy, która stanie się dysponentem obecnie zajmowanych nieruchomości z chwilą likwidacji Wyższej Szkoły Zarządzania i Nauk Społecznych. Umowy te zapewniają udostępnienie nieruchomości oraz rzeczy ruchomych, w tym księgozbioru w nieodpłatne użyczenie na okres 10 lat. W świetle całokształtu przedstawionej dokumentacji można stwierdzić, iż uczelnia dysponuje stabilnymi warunkami do dysponowania zajmowanymi nieruchomościami.

Bazę dydaktyczną Wydziału Zamiejscowego w Tychach stanowią dwa budynki: budynek „N” Wydziału, będący zarazem jego siedzibą, mieszczący się w Tychach przy al. Niepodległości 32 o powierzchni użytkowej 2.322,7 m², oraz budynek administracyjno-dydaktyczny „C” Wydziału przy ul. Ciasnej 3, znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie siedziby szkoły. W pierwszym z wymienionych budynków znajdują się następujące pomieszczenia: aula audytoryjna mieszcząca 330 osób, jedna sala dziewięćdziesięcioosobowa, trzy sale sześćdziesięcioosobowe, jedna sala informatyczna na 15 stanowisk, jedna sala piętnastoosobowa, jedna sala trzydziestoosobowa. W budynku przy ulicy Ciasnej 3 na potrzeby procesu dydaktycznego udostępniono dwie aule na 120 osób, jedną klimatyzowaną salę informatyczną z 29 stanowiskami komputerowymi, cztery trzydziestoosobowe sale dydaktyczne. Większość wyżej wymienionych sal posiada pełne wyposażenie dydaktyczne, w tym projektory multimedialne, komputery, rzutniki pisma, magnetofony z odtwarzaczami CD, tablice, a w przypadku auli nagłośnienie.

Przewidziano właściwe warunki do pracy dziekanatu (ponad 80 m²), zapewniono pokój dla wykładowców. Studenci mogą korzystać z bufetu.

Na terenie uczelni został zapewniony także podstawowy dostęp do infrastruktury informatycznej. Uczelnia posiada dwie pracownie komputerowe, w których znajdują się łącznie 44 stanowiska. Każdą z pracowni wyposażona w tablicę i rzutnik multimedialny. Wszystkie stanowiska komputerowe pracują w sieci i mają dostęp do Internetu. Na potrzeby procesu dydaktycznego zostało zainstalowane następujące oprogramowanie: Windows 7 Professional, Fedora Core 15, MS Office 2007, MS Office Project 2007. Słabością wyposażenia w oprogramowanie jest brak oprogramowania do analiz statystycznych czy programów symulacyjnych na przykład gier strategicznych. Studenci mogą korzystać z dostępu do komputerów i Internetu także poza zajęciami dydaktycznymi. W budynku „N” studenci mają do dyspozycji 5 stanowisk z dostępem do Internetu w budynku „C” – 1 takie stanowisko, a w bibliotece – 4 stanowiska.

Biblioteka Wydziału dysponuje zbiorem 18 tys. woluminów. W około jednej trzeciej można je przypisać do potrzeb kształcenia na kierunku *zarządzanie*. W zasobach biblioteki znajdują się liczne zbiory czasopism. Obecnie są także prenumerowane ważne czasopisma z

punktu widzenia kierunku zarządzanie. Biblioteka zapewnia możliwość przeszukiwania bazy danych oraz zamawiania literatury poprzez katalog OPAC dostępny on-line. W czytelni do dyspozycji studentów przeznaczonych jest 12 miejsc, w tym 4 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz 2 stanowiska komputerowe bez dostępu do Internetu. W trakcie wizytacji potwierdzono, iż uzupełnienie księgozbioru odbywa się zgodnie ze wskazówkami pracowników dydaktycznych. W ramach działania biblioteki zapewniono dostęp do następujących elektronicznych baz danych: EMIS, System Informacji Prawnej Lex Omega, EBSCO, Science Direct, Scopus, SpringerLink, Web of Knowledge, Wiley Online Library. Do czterech z powyższych baz danych studenci mogą uzyskiwać dostęp nie tylko na komputerze w czytelni, ale także z komputerów domowych.

Biblioteka podpisała porozumienia o współpracy z innymi licznymi bibliotekami na terenie kraju. Szczególnie ważne są porozumienia z Biblioteką Miejską oraz Biblioteką Pedagogiczną w Tychach, w których studenci mają zapewniony pełen dostęp do zasobów bibliotecznych.

Większość miejsc odbywania praktyk można ocenić pozytywnie. ZO zwrócił uwagę na niewielką liczbę instytucji i przedsiębiorstw w których studenci odbywają praktyki. Należy jednak zauważyć, iż miejsca odbywania praktyk w znacznej mierze dobierane są zgodnie z wnioskami samych studentów i należy w ramach systemu zapewnienia jakości dopracować tryb weryfikacji tych miejsc z punktu widzenia zapewnienia realizacji efektów kształcenia przewidzianych dla modułu praktyka. Znaczna część studentów jest bowiem zwalniana z odbywania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Nie ma wówczas pewności co do adekwatności danego podmiotu, w ramach którego zaliczana jest praktyka z punktu widzenia osiągnięcia efektów kształcenia zakładanych dla modułu praktyki zawodowej.

Infrastruktura dydaktyczna generalnie została przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W szczególności zapewniono windy, podjazdy oraz toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną. Z ich opinii wynika, iż biblioteka posiada wszystkie pozycje podstawowej literatury potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w wystarczającej liczbie egzemplarzy.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Infrastruktura dydaktyczna, którą dysponuje uczelnia tworzy właściwe warunki umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Do mocnych stron infrastruktury należy zaliczyć liczbę i jakość wyposażenia sal dydaktycznych, warunki korzystania z komputerów i Internetu oraz zapewnienie miejsca do odpoczynku dla studentów. Należy docenić podstawowe dostosowanie infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Niezbędne potrzeby kształcenia zaspokaja także Biblioteka, w tym umożliwiając dostęp do elektronicznych baz danych. Pewną słabością w zakresie infrastruktury dydaktycznej jest niedostateczny dostęp do specjalistycznego oprogramowania, które mogłoby być wykorzystywane podczas zajęć.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wydział jako jednostka nie prowadzi badań naukowych. Nie funkcjonują też żadne koła naukowe. Jednak kadra dydaktyczna tworząca minimum kadrowe jest aktywna naukowo

potwierdzając to bogatym dorobkiem publikacyjnym. Zatem istnieją warunki dla przekazywania najnowszej wiedzy na zajęciach.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ odstapiono od oceny

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1)

Kandydat na studia I stopnia na kierunku *zarządzanie* na Wydziale Zamiejscowym Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Tychach musi posiadać poświadczenie pozytywnie zdanego egzaminu maturalnego, złożyć komplet wymaganych dokumentów oraz wnieść stosowną opłatę rekrutacyjną. Zasady rekrutacji są przejrzyste i nie dyskryminują jakiegokolwiek grupy kandydatów. Małe zainteresowanie studiami na ocenianym kierunku powoduje, iż nie stosuje się mechanizmu selekcji kandydatów na studia.

2)

System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się a także zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. Standaryzacja wymagań odbywa się wraz z wdrażaniem przez Wydział Zamiejscowy w Tychach wzoru sylabusu Krakowskiej Akademii Frycza Modrzewskiego. Dla każdego kierunku został powołany weryfikator, który sprawdzi poprawność wprowadzonych danych. Dotychczasowy wzór sylabusu także zawiera metody weryfikacji efektów kształcenia, jednak stopień standaryzacji tam zawarty jest niższy.

Studenci pozytywnie oceniają sposób formułowania ocen. Zgodnie z ich opinią warunki i forma zaliczenia końcowego są powszechnie znane i obowiązują wszystkich studentów jednakowo. Wykładowcy są konsekwentni w stawianych przez siebie wymaganiach. Według studentów proces uczenia się, w małych grupach prowadzony przez bardzo dobrze ocenianą kadrę dydaktyczną, zorientowany jest na opanowanie umiejętności potrzebnych w pracy zawodowej. Zespół Oceniający PKA uznał, że system oceny osiągnięć studentów zapewnia ich właściwą weryfikację.

3)

Plan studiów i system ECTS stwarzają warunki dla mobilności studentów zarówno przyjeżdżających jak i wyjeżdżających. Studenci Wydziału Zamiejscowego KAAFM w Tychach mają opiekuna wyznaczonego przez dziekana. Do obowiązków opiekuna należy m.in. wspieranie inicjatyw studenckich, pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i socjalnych, doradzanie w sprawach kariery zawodowej oraz informowanie o możliwościach kontynuacji nauki i wspieranie mobilności krajowej i zagranicznej, zawodowej i edukacyjnej studentów. Wydział nie oferuje aktualnie żadnych programów wymian krajowych bądź międzynarodowych. Zgodnie z Raportem samooceny jednostka stwierdza, iż okres istnienia Wydziału Zamiejscowego Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Tychach jest zbyt krótki, aby możliwa była wymiana studentów i nauczycieli akademickich z ośrodkami zagranicznymi. Jednocześnie deklaruje, że w przyszłości przewiduje się współpracę międzynarodową. ZO poinformowano o prowadzeniu wstępnych rozmów z uczelniami w Nitrze, Opawie i Równem.

Studenci posiadali podstawową wiedzę na temat systemu ECTS oraz o możliwościach jakie im to daje. Jednak z uwagi na łączenie studiów z pracą zawodową a także niezbyt wysokie kompetencje językowe nie są zainteresowani zagranicznymi lub krajowymi programami wymiany. Niektórzy wyrazili chęć uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez zagranicznych specjalistów na wydziale. Cenią sobie możliwość uczenia się języków

obcych, ponieważ poprawi to ich szanse na uzyskanie zatrudnienia zgodnego z wyuczonym zawodem.

4)

Każdy nauczyciel akademicki ma wyznaczone godziny dyżurów, w czasie których pozostaje do dyspozycji studentów. W tym czasie każdy student może zwrócić się do prowadzącego z prośbą o dodatkowe wyjaśnienie bądź pomoc przy przyswojeniu materiału. Studenci studiują wybrane przez siebie specjalności. Zdaniem studentów uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym liczba specjalności do wyboru jest wystarczająca. Studentom na pierwszych zajęciach przedstawiane są treści sylabusów oraz potrzebna literatura. ZO pozytywnie ocenia kompletność informacji zawartych w sylabusach przedmiotów. Znajdują się tam między innymi wystandaryzowane informacje charakteryzujące cele i efekty kształcenia, podstawowe treści nauczania, zasady, formy i metody sprawdzania zakładanych efektów kształcenia, obciążenia pracą studenta (bilans ECTS) a także przydatna dla osiągnięcia zakładanych efektów i zaliczenia przedmiotu obowiązkowa i zalecana literatura. Studenci uważają, że literatura podstawowa zalecana w sylabusach jest wystarczająca do opanowania treści przedmiotu oraz do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Po zmianie dotychczasowej Uczelni na Wydział Zamiejscowy i zmianie strony internetowej, karty opisu przedmiotów nie zawsze były publicznie dostępne dla studentów. Z opinii studentów wynika, że obsługa dziekanatu jest bardzo życzliwa, jednak godziny pracy nie są przystosowane do potrzeb studentów studiów niestacjonarnych, którzy w tygodniu pracują zawodowo. Preferowaliby gdyby dziekanat jeden dzień w tygodniu otwarty był w godzinach późniejszych. Z wyjaśnień przedstawionych na spotkaniu z administracją Wydziału wynika, że podjęto próby dopasowania czasu pracy dziekanatu do zgłaszanych przez studentów godzin, ale nie korzystali z usług dziekanatu w tym czasie.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, który zapewnia możliwość ubiegania się o wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Wydział Zamiejscowy nie posiada domów studenckich. Z racji na jedynie niestacjonarną formę prowadzonych studiów nie ma zainteresowania ze strony studentów domami studenckimi. Jednak ogranicza to możliwości rozwoju kształcenia z udziałem studentów zagranicznych. KAAFM dynamicznie rozwija rekrutację studentów w innych, głównie wschodnich krajach i ich obecność w Wydziale Zamiejscowym mogłaby zapobiec wygaszeniu kształcenia na kierunku zarządzanie.

Zgodnie z regulaminem ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, istnieje możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które może być przyznane studentom w liczbie nie przekraczającej 10% studentów danego kierunku, co jest zgodne z art. 174 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Najlepsi studenci wybierani są na podstawie listy rankingowej sporządzonej zgodnie z powyższym regulaminem, który przewiduje osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz sportowe. Po sporządzeniu listy rankingowej są one podawane do wiadomości studentom. Wraz z listami dziekan podaje do wiadomości studentów średnią ocen uprawniającą do złożenia wniosku o stypendium rektora dla najlepszych studentów. Na wydziale zamiejscowym nie działa żadne koło naukowe. Sami studenci podczas spotkania z Zespołem

Oceniającym z uwagi na pracę zawodową nie wyrazili zainteresowania uczestnictwem w pracach jakiegokolwiek koła naukowego.

Studenci oczekują, że Wydział zapewni im większą liczbę miejsc parkingowych w bezpośrednim otoczeniu Wydziału, oraz miejsc przeznaczonych na postój rowerów. Studenci bardzo pozytywnie ocenili kadre dydaktyczną wizytowanego Wydziału. Uznali to za najmocniejszą stronę ocenianego kierunku. Na podstawie opinii studentów wyrażanych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, należy stwierdzić, że studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. Studenci nie zgłosili żadnych istotnych zastrzeżeń w zakresie procesu kształcenia. Ocenili wysokość opłat za studia jako zadowalającą i adekwatną do poziomu kształcenia. Jednak nie są pewni czy z uwagi na brak studentów na I roku Wydział będzie istniał i czy ukończą na nim studia. Byli też rozczarowani brakiem ściślejszej integracji ze środowiskiem krakowskim KAAFM

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ : w pełni

- 1) Zasady rekrutacji na studia są przejrzyste i nie dyskryminują jakiejkolwiek grupy kandydatów.
- 2) ZO PKA pozytywnie ocenia system oceny ich osiągnięć. Studenci pozytywnie oceniają sposób formułowania ocen. System oceny osiągnięć jest im znany oraz uznają go za obiektywny.
- 3) Studenci nie przejawiają zainteresowania uczestniczeniem w wymianach międzynarodowych bądź międzyuczelnianych wewnątrz kraju. Wydział nie oferuje takich możliwości studentom. W opinii ZO wydział powinien przedsięwziąć właściwe działania nakierowane na podniesienie stopnia internacjonalizacji studiów.
- 4) System pomocy materialnej, naukowej oraz dydaktycznej na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. Studenci bardzo wysoko ocenili kadre naukową oraz poziom nauczania i przygotowania ich do przyszłego zawodu.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1)

Akademia Krakowska przygotowała w miarę bogatą infrastrukturę formalną dla funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości. W zarządzeniu Rektora nr 41/2012 z dnia 6 listopada opisano cele, zadania, oraz podstawowe instrumenty polityki jakościowej. Zarządzenie Rektora nr 1/2013 z dnia 20 marca br. nakłada obowiązek corocznej analizy efektów kształcenia według szczegółowo opisanej procedury. Zarządzenie Rektora nr 30/2012 z dnia 1 października 2012 r. precyzuje zadania i składy uczelnianej i wydziałowych komisji ds. jakości. System zarządzania jakością jest zatem scentralizowany. Dla Wydziału oznaczało to konieczność budowy nowych struktur zarządzania jakością i podporządkowania dotychczasowych rozwiązań w sferze zapewniania jakości nowym ramom uczelnianym.

W nowych warunkach własnościowych na Wydziale Zamiejscowym proces dopasowywania wydziałowego systemu zapewniania jakości do wymogów uczelnianego systemu ocenić należy pozytywnie. W opinii członków wydziałowej komisji ds. jakości system zapewniania jakości stosowany w Akademii Krakowskiej jest podobny do już

stosowanego w dawnej Szkole im. księdza Schramka, zatem nie było większych problemów z jego adaptacją do lokalnych warunków. Między innymi dokonywano ocen kadry uczącej, w tym także w formie ankiet studenckich, przeprowadzano hospitacje, badano losy absolwentów, po każdym semestrze analizowano rozkłady ocen z poszczególnych zajęć. Wdrożono skuteczne rozwiązania eliminujące mankamenty wskazane przez ZO PKA w trakcie ostatniej oceny.

Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia powołana została w dniu 20 września 2013r. W jej skład wchodzi troje nauczycieli akademickich reprezentujących trzy kierunki studiów (*zarządzanie, pedagogika, administracja*) oraz przedstawiciel studentów. Struktura decyzyjna jest dosyć przejrzysta a zadania komisji wydziałowej opisane w rozporządzeniu Rektora Akademii Krakowskiej nr. 30/2012 z dnia 1 października 2012 r. (załącznik nr 2). Warto zauważyć, że rola komisji wydziałowej jest ważniejsza niż w innych uczelniach ponieważ na wydziale nie działa komisja dydaktyczna związana z kierunkiem *zarządzanie*, zatem jej zadania są niezwykle szerokie. Zgodnie z treścią zarządzenia Rektora nr 30/2012 komisja ds. jakości ma się tworzyć system podnoszenia jakości dydaktyki na poszczególnych kierunkach studiów, doskonalić plany studiów i zapewnić wysoki poziom merytoryczny sylabusów, przeprowadzać kompleksową i systematyczną analizę osiągniętych efektów kształcenia, analizę prac dyplomowych, opracowywać zasady, formy i procedury udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie podnoszenia jakości kształcenia, przygotowywać dokumentację analiz i działań projakościowych. W sumie w/w zarządzenie wymienia aż 27 szczegółowych zadań. Jest zatem rzeczą zrozumiałą, iż ich wdrożenie wymaga czasu i nie wszystkie zostały podjęte w krótkim okresie jaki upłynął od zmiany właściciela uczelni. Można się nawet zastanawiać, czy komisja wydziałowa działająca w skromnym składzie osobowym będzie w stanie podołać tym ambitnym zadaniom.

Z informacji przedstawicieli wydziałowej komisji ds. jakości wynika, że wdrażany system zarządzania jakością ma ułatwić śledzenie postępów w jakości kształcenia. Z okazanej dokumentacji (protokół z posiedzenia komisji w dniu 25 października 2013 r.) oraz złożonych wyjaśnień przez jej przewodniczącego wynika, że działania komisji ds. jakości kształcenia koncentrowały się na przeprowadzeniu oceny zajęć prowadzonych w ostatnim semestrze, oceny pracy dziekanatu dokonanej przez studentów, formy studenckiej ankiety oceniającej efekty kształcenia z poszczególnych przedmiotów, badaniu realizacji osiągniętych efektów uczenia się zakładanych w sylabusach. Wyniki tych ocen i ankiet wskazują na stosunkowo dobrą skuteczność w osiąganiu celów i efektów uczenia się, potwierdzoną wysokim poziomem satysfakcji studentów i pracodawców. Przy okazji zmian własnościowych i zawierania umów o pracę dokonano oceny wyników pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich. Zajęcia nie są hospitowane z uwagi na brak młodej kadry i prowadzenie ćwiczeń przez doświadczonych wykładowców. Obecność kadry z renomowanych uczelni krakowskich (np. UJ) i śląskich sprzyja utrzymaniu właściwego poziomu jakościowego kształcenia. Na posiedzeniu grudniowym komisji planuje się dokonanie bardziej kompleksowej oceny stopnia dostosowania wydziałowego systemu jakościowego do założeń i wymogów sformułowanych w dokumentach Akademii Krakowskiej. Przedstawiciele komisji wydziałowej uczestniczą w spotkaniach Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zapoczątkowano też monitorowanie skutków wdrażanego systemu jakościowego, na Wydziale.

ZO zapoznał się z formularzem ankiety oraz wynikami ankiet studenckich. Ankietyzacja dotycząca zajęć i stopnia osiągania efektów kształcenia prowadzona jest przez komisję ds. jakości kształcenia, w formie papierowych ankiet, z poszanowaniem

anonimowości. Arkusz oceny składa się pytań zamkniętych pozwalających na dość szczegółowe ocenienie przez studentów poszczególnych zajęć. Pozytywnie należy ocenić ankiety, które zawierają pytania dotyczące opanowania zakładanych efektów kształcenia przez studentów. Mankamentem formularza jest brak możliwości sformułowania swobodnej opinii, ponieważ odpowiedzi są wystandaryzowane. Zastrzeżenia ZO wzbudziła też proponowana skala ocen w ankiecie oceniającej realizację efektów kształcenia: brak wiedzy, dostateczna wiedza, bardzo dobry poziom wiedzy. ZO sugerował przeanalizowanie przyczyn wysokich odsetek opanowania wiedzy w stopniu najwyższym wskazanych w odpowiedziach studentów, w tym także dla niektórych „trudnych” przedmiotów. Studenci bardzo pozytywnie ocenili także pracę dziekanatu, poza czasem jego dostępności dla nich.

Z przeprowadzonych ze studentami rozmów wynikało, że nie mają dostępu do wyników ankiet, chociaż chcieliby je poznać. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie potrafili też wskazać wymiernych efektów procesu ankietyzacji. Władze Wydziału poinformowały ZO, iż wyniki ankiet omawiane były na posiedzeniu Rady Wydziału, ale zaangażowanie studentów w prace tego ciała akademickiego jest raczej słabe. Pracownicy poinformowali, że negatywne oceny studentów w poprzednich latach skutkowały zwolnieniami pracowników. Jak wynika z informacji przekazanych przez komisję ds. jakości kształcenia, Wydział planuje przeprowadzić ankietyzację tegorocznych absolwentów tuż przed odebraniem dyplomu ukończenia studiów.

ZO PKA uznał, iż jak na tak krótki okres budowy wydziałowego systemu zapewniania jakości jego dopasowywanie do wymogów systemu uczelnianego przebiega nader sprawnie. Zaprojektowane i wdrażane rozwiązania pozwalają na ocenę zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia na różnych jego etapach, monitorowanie i programu studiów z różnych perspektyw, w tym także oczekiwań reprezentantów rynku pracy. W konkluzji ZO pozytywnie ocenia działania Wydziału zamiejscowego w budowie i stopniu zaawansowania nowego systemu. Pewnym potwierdzeniem jego skuteczności może także być pozytywna ocena siedmiu wyżej analizowanych kryteriów jakościowych. ZO zdaje sobie jednak sprawę z tego, iż niezłe wyniki w osiąganiu zamierzonych celów i efektów uczenia się mogą częściowo wynikać z oddziaływania innych, niż system zapewniania jakości czynników takich jak wysoki poziom kadry nauczycielskiej i przenoszenie dobrych praktyk z ich macierzystych uczelni na teren Wydziału Zamiejscowego, kameralne warunki kształcenia (korzystna relacja liczby studentów przypadających na jednego nauczyciela) itp. Wszyscy interesariusze z którymi rozmawiali eksperci PKA deklarowali pełne przywiązanie do utrzymania wysokiego poziomu kształcenia, aczkolwiek w grupie nauczycieli akademickich wystąpiły różnice w ocenie przydatności poszczególnych instrumentów zapewniania jakości (np. ankiet studenckich). Jednak z uwagi na zbyt krótki okres funkcjonowania w nowej strukturze własnościowej nie sposób ocenić wiarygodnie jego skuteczności w diagnozowaniu słabych stron i jego przydatności dla kierunku *zarządzanie*.

2)

Udział interesariuszy w budowie systemu jakościowego jest ograniczony głównie do pracowników i studentów. Według informacji pełnomocnika ds. jakości zadaniem studenta zasiadającego w wydziałowej komisji jest wskazywanie rozwiązań usuwających zidentyfikowane słabości w systemie poprawy jakości kształcenia. Studenci informowali ZO, iż traktowani są jako partnerzy. Wdrażanie nowych procedur, w opinii przedstawicieli komisji wydziałowej, skłania wszystkich nauczycieli do refleksji nad efektami kształcenia, metodami nauczania i oceny oraz programem studiów. Niektórzy przedstawiciele pracodawców zatrudnieni jako nauczyciele akademicy mają bezpośredni wpływ na kształt efektów,

programu studiów i jakości uczenia się. Opinie innych gromadzone są raczej w systemie intensywnych ale raczej nieformalnych kontaktów. W bieżącym roku akademickim przewiduje się przeprowadzenie badania losów absolwentów co stworzy szanse na uwzględnienie opinii tego interesariusza dotyczących jakości kształcenia. ZO zaleca poszerzenie składu komisji o interesariuszy zewnętrznych. Taką możliwość daje zarządzenie Rektora KAAFM nr 30/2012 zgodnie z którym w skład komisji wydziałowej wchodzi zaproszeni goście.

Przedstawiciele studentów Wydziału Zamiejscowego w Tychach nie są jeszcze czynnie włączani w prace struktur centralnych Uczelni w Krakowie. Nie mają swoich przedstawicieli w Uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, studenci mają zapewniony udział, jako pełnoprawnych członków, swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Na podstawie przedstawionego składu członków Rady Wydziału stwierdzono, że niespełniony jest wymóg art. 67 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Udział przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału stanowi mniej niż 20%. Zaleca się uzupełnienie składu Rady Wydziału o przedstawicieli studentów w tym organie.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	Nie dotyczy	-	+
umiejętności	+	+	+		-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³: w pełni

- 1) W konkluzji ZO uznał, iż w tak krótkim okresie, jaki upłynął od zmiany właściciela szkoły Wydział Zamiejscowy sprawnie dopasowuje wydziałowy system zapewniania jakości do wymogów systemu uczelnianego. Przyjęty kierunek działań (i stosowane instrumenty) mających na celu poprawę jakości kształcenia uznać należy za właściwy. Na wydziale docenia się konieczność oceny kształcenia z perspektywy osiąganych efektów kształcenia, modyfikowany jest program studiów. Zapoczątkowano procesy monitorowania skutków wdrażanego systemu jakościowego. W opinii ZO Wydziałowi należy dać więcej czasu dla pełnego wdrożenia wszystkich wymienionych w zarządzeniu nr 30/2012 Rektora KAAFM zadań i instrumentów. Poprawy wymaga system zbierania opinii studenckich. ZO zwraca też uwagę na potrzebę opracowania wiarygodnego dla interesariuszy, systemu monitorowania i oceny skutków wydziałowego systemu zapewniania jakości na kierunku *zarządzanie*.
- 2) Studenci, pracownicy naukowo-dydaktyczni a także w pewnym zakresie pracodawcy uczestniczą w budowie wewnętrznego systemu zapewniania jakości. W ocenie ekspertów PKA w prace wydziałowej komisji jakościowej należy włączyć przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych. Niespełniony jest wymóg art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Realizacja rekomendacji zawartych w raporcie z poprzedniej wizytacji.

- system zapewniania jakości znajduje się w stanie tworzenia; niektóre jego elementy funkcjonują poprawnie, niektóre (szczególnie dotyczące prac dyplomowych) praktycznie nie funkcjonują.

Podjęto szereg działań mających na celu eliminację wskazanych uchybień, w szczególności dotyczących poprawy jakości prac dyplomowych i metod weryfikacji efektów kształcenia na egzaminie końcowym. Zmiana właściciela uczelni wymusza konieczność dostosowania wydziałowego systemu zapewniania jakości do wymogów systemu nowej Uczelni. Zatem zmieniła się perspektywa oceny dotychczasowych rozwiązań składających się na system jakościowy. Po analizie dokumentacji, przeprowadzonych rozmów z interesariuszami a także podjętych decyzji ZO PKA uważa, że Wydział Zamiejscowy dysponuje wystarczającym potencjałem dla zbudowania skutecznego systemu jakościowego.

Konkluzja: Uwzględniając opisany wcześniej kontekst należy uznać, że w stosunku do poprzedniej oceny PKA nastąpił znaczący postęp a pełne wdrożenie nowego systemu jakościowego nie było możliwe z uwagi na bardzo krótki okres jego funkcjonowania.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniające	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	przewodzenie badań naukowych	Nie dotyczy				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Wydział znajduje się w okresie przejściowym w którym następuje, dosyć szybkie dopasowywanie się do ram regulacyjnych KAAFM. ZO PKA uwzględnił ten szczególny kontekst w ocenie poszczególnych kryteriów jakościowych. Z rozmów z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami wynika, że zależy im na utrzymaniu kształcenia na wysokim poziomie jakościowym w nowoutworzonym Wydziale Zamiejscowym. Podkreślano też kulturotwórczą funkcję tej jednostki, jej oddziaływanie na rozwój miasta oraz znaczenie dynamicznie rozwijającego się uniwersytetu III-go wieku. Niewątpliwie największym atutem Wydziału jest silna naukowo i doświadczona w procesie dydaktycznym kadra nauczycieli akademickim. Niewielka liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela sprzyja indywidualizacji procesu kształcenia. Wydział sprawnie przygotował opis zakładanych

efektów kształcenia zgodnych z wymogami Krajowej Ramy Kwalifikacyjnej. Realizowany jest poprawny i ambitny program studiów zapewniający wybór zajęć. Poprawnie funkcjonuje system weryfikacji efektów uczenia się osiąganych w trakcie i na koniec studiów. Sporo prac dyplomowych powiązanych jest z analizą konkretnych przypadków biznesowych lub instytucji sektora publicznego. Doceniając te zmiany ZO sugeruje wyeliminowanie występujących jeszcze uchybień (nietrafne tematy niektórych prac, zdawkowość recenzji i zawyżanie niekiedy ocen pracy dyplomowych). Sugerujemy zapraszanie recenzentów z Krakowa, ocenę efektów praktycznych uzyskiwanych w trakcie praktyk z udziałem przedstawicieli instytucji w której odbywana była praktyka, ograniczenie prostych testów w sprawdzaniu efektów uczenia się. Wydział dysponuje dobrą bazą materialną i oferuje dobre wsparcie w procesie uczenia się. Osiągane efekty kształcenia i ich jakość pozytywnie oceniane są przez studentów i pracodawców. ZO z zadowoleniem odnotował skuteczne działania mające na celu wyeliminowanie usterek wskazanych przez ekspertów PKA w trakcie poprzedniej oceny tego kierunku.

Największą słabością jednostki jest brak studentów na I roku. Niezależnie od przyczyn (zbyt późno rozpoczęty proces rekrutacji, nieufność kandydatów wobec nowego Wydziału, problemy ze sfinansowaniem studiów płatnych przez kandydatów, procesy demograficzne itp.) grozi to likwidacją kierunku i wprowadza stan niepewności. Świadomość tego zagrożenia jest powszechna wśród interesariuszy wewnętrznych. Studenci na spotkaniu z ZO wyrażali obawy czy uda im się dokończyć studia na tym Wydziale. ZO zachęca do przeprowadzenia jak najszybciej analizy SWOT dla ocenianego kierunku i silniejsze powiązanie go z potrzebami lokalnego rynku pracy. W Tychach rozbudowany jest sektor przemysłu przetwórczego, obecne są firmy zagraniczne. Być może zaoferowanie wskazywanego przez pracodawców kształcenia o profilu praktycznym związanego z zarządzaniem jakością, procesami i produkcją, logistyką sprzyjałoby odbudowaniu poziomu rekrutacji, także na studiach stacjonarnych, zapewniającej ekonomiczną efektywność funkcjonowania Wydziału. W kształceniu można by wykorzystać nieczynną bazę materialną pozostającą w dyspozycji szkół średnich i zawodowych. Tego typu działania wymagają jednak zintensyfikowania współpracy z pracodawcami. Potrzebna byłaby formalizacja tej współpracy, zaproszenie przedstawicieli pracodawców do rady kierunku, a także ich uczestnictwa w realizacji procesu kształcenia. Inne propozycje ożywienia współpracy z pracodawcami ZO przedstawił w trakcie spotkań z władzami Wydziału. Planowane wdrożenie badania losów absolwentów będzie cennym źródłem rozpoznania potrzeb rynku pracy a także koniecznych zmian w formułowaniu efektów i programie kształcenia. Za niezbędne uznajemy konieczność podniesienia stopnia internacjonalizacji kształcenia, aktywowania programów wymiany studentów i kadry, wprowadzenia zajęć w językach obcych. Umiedzynarodowienie studiów będzie sprzyjać podniesieniu ich jakości i, jak się wydaje, zwiększy zainteresowanie studiowaniem na kierunku zarządzanie wśród kandydatów. W zakresie wydziałowego systemu zapewniania jakości potrzebna jest systematyczna i kompleksowa analiza jego skutków. Pozwoli to na trafne rozpoznanie silnych i słabych stron w tym obszarze, bardziej precyzyjnego formułowania celów polityki jakościowej i doboru adekwatnych narzędzi jej realizacji, w tym ankiet studenckich. W celu zwiększenia jakości uczenia i nauczania na kierunku *zarządzanie* potrzebne jest pełne wdrożenie zadań i narzędzi wymienionych w załączniku nr 2 zarządzenia nr 30/2012 Rektora KAAFM. W szczególności ważne jest opracowanie systemu analizy skutków działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie*. Konieczne jest uzupełnienie składu Rady Wydziału o przedstawicieli studentów zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Sprawozdanie z realizacji w/w rekomendacji (opracowanie planu współpracy z interesariuszami i formalne włączenie ich w procesy formułowania efektów kształcenia, realizacji programu nauczania i system zapewniania jakości; wdrożenie badań losów absolwentów; podniesienie stopnia umiędzynarodowienia kształcenia; dokończenie budowy systemu zapewniania i doskonalenia jakości; uzupełnienie składu Rady Wydziału o przedstawicieli studentów, zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym). Sprawozdanie z realizacji w/w wymienionych a także wskazanych w tekście niniejszego Raportu rekomendacji Wydział powinien przedstawić nie później niż do końca roku akademickiego 2015/2016.

ZO zwraca także uwagę na potrzebę opracowania długofalowej strategii rozwoju Wydziału, w tym zwłaszcza polityki budowy własnej kadry naukowo-dydaktycznej.